

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	277
Land:	DR Congo
Kilde:	Migrationsverket.
Titel:	Rättsligt ställningstagande angående säkerhetssituationen i Nord- och Sydkivu-provinserna i Demokratiska Republiken Kongo
Udgivet:	26. oktober 2012
Optaget på baggrundsmaterialet:	20. december 2012

Rättsligt ställningstagande

angående

säkerhetssituationen i Nord- och Sydkivu- provinserna i Demokratiska Republiken Kongo

1. Sammanfattning

- Säkerhetssituationen i provinserna Nord- och Sydkivu bedöms vara så allvarlig att kriterierna för alternativt skyddsbehov enligt 4 kap. 2 § första punkten första ledet utlänningslagen (2005:716) är uppfyllda.
- Internflykt till Kinshasa bedöms vara relevant och rimlig för asylsökande från Kivuprovinserna. Särskild försiktighet ska dock iakttas för vissa grupper.

2. Bakgrund

Verksamhetsområde Asylprövning beslutade om en styrsignal den 28 november 2008 i vilken det bl.a. angavs att inre väpnad konflikt råder i Nordkivu och att svåra motsättningar råder i den nordöstligaste delen av Sydkivu. Efter styrsignalen har säkerhetssituationen för civila i Kivu-provinserna ytterligare förvärrats och det finns därför anledning att i detta rättsliga ställningstagande ange förutsättningarna för prövning av asylansökningar från det området.

3. Information om säkerhetsläget i Kivuprovinserna

Provinserna Nord- och Sydkivu i östra Demokratiska Republiken Kongo (DRK) har en lång historia av konflikt och en återkommande stötesten är olika gruppers relation till befolkningen med rötter i Rwanda. En ny fas av konflikten inleddes efter ett dramatiskt skifte av allianser i början av 2009 då de forna antagonisterna DRK och Rwanda påbörjade ett samarbete för att stabilisera området och avväpna hutumilisen Forces démocratiques de libération du Rwanda (FDLR) med kopplingar till folkmordet i Rwanda 1994. Hemliga överläggningar resulterade i att Laurent Nkunda avsattes som ledare för den tutsiledda milisen Congr s national pour la d fense du peuple (CNDP) som stridit mot regimen i DRK, avtal om att integrera CNDP:s trupper med den nationella armén Forces arm es de la République d mocratique du Congo (FARDC) i utbyte mot militära och politiska nyckelpositioner undertecknades och militära operationer mot FDLR inleddes. Bosco Ntaganda, eftersökt av internationella brottmålsdomstolen i Haag, ersatte Nkunda och utsågs till general i FARDC och blev de facto ansvarig för de militära operationerna i  stra DRK. CNDP har därefter, tillsammans med andra kongolesiska milisgrupper, åtminstone officiellt integrerats med den nationella armén, men fortsatt behålla en egen parallell befälsordning.

Den första milit roperationen mot FDLR inleddes i januari 2009. FARDC har sedan dess fortsatt att genomföra operationer mot FDLR och andra icke-integrerade milisgrupper i både Nord- och Sydkivu, till en början med fullt stöd av FN:s fredsbevarande styrka. Under 2011 och 2012 genomförde FARDC militära operationer i de flesta territorier i både Nord- och Sydkivu. I båda provinserna ledde offensiverna till återkommande strider mellan armén och olika milisgrupper. Det rapporterades också om upprepade sammandrabbningar mellan olika milisgrupper. I början av året konstaterade FN att FDLR fortfarande är aktiva i både Nord- och Sydkivu trots militäroperationerna och att gruppen fortsätter att utgöra ett stort hot mot civilbefolkningen tillsammans flera andra kongolesiska milisgrupper som också är aktiva i området.

I slutet av mars 2012 uppstod en ny kris och säkerhetssituationen försämrades snabbt, särskilt i Nordkivu, i och med ett omfattande myteri då Ntaganda tillsammans med hundratals soldater avvek från armén. Stora antal före detta CNDP-medlemmar i både Nord- och Sydkivu har därefter anslutit sig och bildat rebellgruppen M23 med bas i Nordkivu. Sedan i början av april har det rapporterats om våldsamma strider mellan FARDC och M23 i flera territorier i Nordkivu, inklusive FN-helikopterattacker mot rebellerna. Under sommaren intog M23 flera st der och kontrollerar idag ett område i  stra Nordkivu mot gränsen till Rwanda och Uganda. I mitten av april tillkännagav armén att de tillfälligt avbryter de gemensamma militäroperationerna mot FDLR och andra grupper f r fokusera på konflikten med M23.

Samtidigt har FDLR och andra miliser utnyttjat det säkerhetsvakuum som uppstått i och med konflikten med M23 och ökat sina militära aktiviteter och tagit kontroll över nya områden i både Nord- och Sydkivu. Under sommaren rapporterades det om hårda återkommande strider mellan FDLR, ibland tillsammans med Nyatura, och Raia Mutomboki i Masisi och Walikale i Nordkivu. I september rapporterades det också om strider mellan Mai Mai Cheka och FARDC samt nattliga attacker i provinshuvudstaden Goma.

I Sydkivu har det rapporterats om hårda strider mellan FDLR och Raia Mutomboki, främst i Kalehe och Shabunda, men även i Walungu, sedan i april. Under sommaren rapporterades det också om upprepade sammandrabbningar mellan FARDC och Raia Mutomboki i Kabare och Shabunda. FARDC fortsatte även med militäroperationer i Fizi och Uvira, vilket resulterade i sammandrabbningar med Mai Mai Yakutumba.

Civilbefolkningen utsätts för fruktansvärda övergrepp, dels genom hämndaktioner från FDLR och andra milisgrupper, men också genom att soldater från FARDC gör sig skyldiga till övergrepp. Kvinnor och flickor är särskilt utsatta i den militariserade miljön där våldtäkt är mycket vanligt. I början av 2009 började FDLR utföra våldsamma hämndattacker mot civilbefolkningen som svar på militäroperationerna. Det finns uppgifter om att attackerna mot civilbefolkningen var en uträknad strategi från FDLR:s sida i syfte att skapa en humanitär katastrof och på det sättet tvinga den kongolesiska regeringen att avsluta militäroperationerna mot gruppen. Under 2011 fortsatte FDLR och andra milisgrupper att begå grova övergrepp mot civilbefolkningen. Det rapporterades om upprepade attacker, inklusive sexuellt våld, varje månad i båda provinserna.

Sedan början av konflikten med M23 har FDLR och Raia Mutomboki gjort sig skyldiga till attacker på hundratals civila i både Nord- och Sydkivu. Enligt FN har det bara i Masisi skett 45 attacker mot minst 30 byar sedan i maj i år och man talar om nivåer av våldet mot civila i Sydkivu som aldrig tidigare förekommit. Ett exempel på en synnerligen allvarlig incident var Raia Mutombokis massaker av 120 personer, främst kvinnor och barn, i tolv byar mellan den 17 och 21 maj. Human Rights Watch (HRW) rapporterar att även M23 gjort sig skyldiga till omfattande krigsbrott, bland annat godtyckliga avrättningar, våldtäkt och tvångsrekrytering av unga män och pojkar.

FARDC är en av de största förövarna. UD rapporterar att straffriheten är närmast total för övergrepp mot civilbefolkningen, både för brott begångna av FARDC liksom för kränkningar av de mänskliga rättigheterna överlag. Merparten av befäl och soldater saknar utbildning och resurser. Istället livnär de sig på civilbefolkningen som regelmässigt blir plundrade, utsatta för tvångsarbete, sexuellt våld eller olagligt beskattade. I många fall ligger ansvaret för övergreppen på före detta rebeller som integrerats i armén.

Militäroperationerna har lett till en ny massiv våg av internflykt i Kivu-provinserna sedan 2009. Enligt OCHA fanns det 656 174 internflyktingar i Nordkivu och 851 700 i Sydkivu i slutet av juni. Stridigheterna mellan FARDC och M23 har resulterat i att drygt 400 000 personer tvingats lämna sina hem i Nordkivu sedan i april. Omkring 200 000 personer tvingades till flykt i Sydkivu under samma period.

Det noteras att det finns övertygande uppgifter om att regimen i Rwanda stödjer M23 på olika sätt, vilket naturligtvis riskerar att få allvarliga konsekvenser för den säkerhetsmässiga utvecklingen i området. Situationen är i dagsläget mycket föränderlig och utvecklingen svår att förutsäga. Konstateras kan att civilbefolkningen fortsätter att drabbas på ett fruktansvärt sätt.

4. Gällande rätt m.m.

4.1 Tillämpliga lagrum

4 kap. 2 § utlänningslagen har följande lydelse:

Med alternativt skyddsbehövande avses i denna lag en utlänning som i andra fall än som avses i 1 § befinner sig utanför det land som utlänningen är medborgare i, därför att

1. det finns grundad anledning att anta att utlänningen vid ett återvändande till hemlandet skulle löpa risk att straffas med döden eller att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, eller som civilperson löpa en allvarlig och personlig risk att skadas på grund av urskillningslöst våld med anledning av en yttre eller inre väpnad konflikt, och

2. utlänningen inte kan, eller på grund av sådan risk som avses i 1 inte vill, begagna sig av hemlandets skydd.

Första stycket 1 gäller oberoende av om det är landets myndigheter som är ansvariga för att utlänningen löper sådan risk som där avses eller om dessa inte kan antas erbjuda trygghet mot att utlänningen utsätts för sådan risk genom handlingar från enskilda.

Första och andra styckena gäller även för en statslös utlänning som befinner sig utanför det land där han eller hon tidigare har haft sin vanliga vistelseort.

Av 2 c § följer att en utlänning som omfattas av denna paragraf i vissa fall är utesluten från att anses som alternativt skyddsbehövande.

Enligt 12 kap 3 a § utlänningslagen får inte ett beslut om utvisning eller avvisning av ett ensamkommande barn verkställas om inte den verkställande myndigheten har försäkrat sig om att barnet kommer att tas emot av en familjemedlem, en utsedd förmyndare eller en mottagningsenhet väl lämpad för att ta hand om barn.

4.2 Praxis

EU-domstolen har i målet C-465/07 (Meki Elgafaji and Noor Elgafaji v. Staatssecretaris van Justitie) den 17 februari 2009 närmare uttolkat innebörden av begreppet väpnad konflikt i enlighet med artikel 15 c jämförd med artikel 2 e i Skyddsgrundsdirektivet. För att ett allvarligt och personligt hot ska anses föreligga mot liv eller lem för en person som ansöker om alternativt skydd krävs inte att denne visar att hoten är specifikt riktade mot honom på grund av omständigheter som är hänförliga till hans personliga situation. Att sådana hot förekommer kan i undantagsfall anses styrkt när det urskillningslösa våld som kännetecknar den pågående väpnade konflikten är så allvarligt att det finns grundad anledning att förmoda att en civilperson om han eller hon återsänds till det aktuella landet eller, när så är aktuellt, regionen genom sin blotta närvaro där, skulle löpa en verklig risk att utsättas för sådana hot.

I målet Vilvarajah mot Storbritannien (45/1990/236/302-306) uttalade Europadomstolen för mänskliga rättigheter att ett brott mot artikel 3 i Europakonventionen vid situationer av generell instabilitet endast kunde bli aktuellt om det visades att sökandens personliga situation var sämre än den för övriga i den grupp som sökanden tillhör.

Europadomstolen har senare i målet NA mot Storbritannien (Application no. 25904/07) omprövat sitt ställningstagande och bland annat uttalat att sådana särskiljande drag avseende sökanden inte krävs om en allmän situation av våld i ett land, dit någon ska utvisas, kan vara av tillräckligt hög grad av intensitet för att medföra att alla utvisningar till detta land skulle kunna medföra ett brott mot artikel 3 i konventionen. En sådan situation kan emellertid endast anses föreligga i de allvarligaste fallen av generellt våld, där ett brott enligt artikel 3 kan bedömas enbart genom den risk en civilperson skulle utsättas för vid ett återsändande.

Europadomstolen har även i målet Sufi och Elmi mot Storbritannien (Applications no:s. 8319/07 and 11449/07) uttalat sig om frågan om generellt våld och tillämpligheten av artikel 3 i Europakonventionen. Domstolen uttalade att den har att ta ställning till risken för ett brott mot artikel 3 i konventionen, oavsett om risken har sin grund i generellt våld, personliga omständigheter kopplade till sökanden eller en kombination av dessa två förhållanden. Domstolen gjorde initialt en bedömning av kopplingen mellan artikel 3 i konventionen och artikel 15 c i Skyddsgrundsdirektivet. Europadomstolen konstaterade att domstolens jurisdiktion är begränsad till tolkningen av Europakonventionen och att det därför inte är lämpligt att domstolen går in på tolkningen av artikel 15 c i Skyddsgrundsdirektivet. Mot bakgrund av EU-domstolens dom i Elgafaji, var domstolen emellertid inte övertygad om att artikel 3 i Europa inte skulle ge ett skydd som kan jämföras med det skydd direktivet ger. I synnerhet noterade domstolen att tröskeln i båda artiklarna får, i exceptionella fall, användas i en situation med generellt våld som uppnår sådan intensitet att alla personer som återsänds till den aktuella regionen utsätts för risk enbart mot bakgrund av sin närvaro där.

Domstolen uttalade vidare att de indikatorer som brittiska Asylum and Immigration Tribunal tidigare identifierat utgör en god måttstock - dock inte uttömmande uppräknings - för att bedöma intensiteten och nivån av (generellt) våld (i det fallet i Mogadishu). Dessa är: 1. Tillämpar parterna i konflikten en metod eller taktik som ökar risken för civila offer eller utgör civila en direkt måltavla. 2. Är nämnda metoder eller taktik vanligt förekommande. 3. Är striderna lokala eller utbredda. 4. I vilken omfattning har civila dödats, skadats eller tvingats till flykt eller internflykt. Europadomstolen konstaterade bland annat att våldet i Mogadishu uppnår en sådan nivå av intensitet att vem som helst i staden, utom möjligen de som har synnerligen väletablerade kontakter med ”starka grupper”, är utsatt för en verklig risk för behandling som är förbjuden enligt artikel 3 i konventionen.

Migrationsöverdomstolen (MiÖD) har i avgörandet MIG 2009:27 angett att det råder ett tillstånd av inre väpnad konflikt i utlänningslagens mening om samtliga nedanstående förutsättningar är uppfyllda.

I. De svåra motsättningarna mellan befolkningsgrupperna innefattar utdragna och alltjämt pågående stridigheter mellan väpnade regeringsstyrkor och en eller flera andra organiserade väpnade grupper eller mellan två eller flera sådana grupper som strider mot varandra.

II. Stridigheterna är av sådan karaktär att de går utöver vad som kan klassas som inre oroligheter eller vad som endast utgör sporadiska eller isolerade våldshandlingar.

III. Det är utmärkande för civilbefolkningens situation att det våld som konflikten för med sig är urskillningslöst och så allvarligt att det finns grundad anledning att förmoda att en civilperson genom sin blotta närvaro skulle löpa en verklig risk att utsättas för ett allvarligt och personligt hot mot liv och lem.

MiÖD har i två domar den 21 juni 2012 (UM 10483-10 och UM 10509-10) angående den generella situationen i landet, bl.a. uttalat att MiÖD:s uppfattning – i likhet med Europadomstolen (t.ex. S.M. mot Sverige, appl. no. 47683/08 och Makawa mot Nederländerna, appl. no. 29031/04) – är att det i och för sig finns områden i DRK dit en kongolesisk medborgare kan återsändas, så även en kongolesisk kvinna, utan att det strider mot vare sig utlänningslagen eller Sveriges internationella åtaganden inom MR-området.

4.3 Praxis för internflykt

Om en utlänning bedöms ha skyddsskäl mot någon del av sitt hemland aktualiseras frågan om det är rimligt att kräva att utlänningen bosätter sig i någon annan del av landet (se Migrationsöverdomstolens avgörande MIG 2007:33, prop. 2004/05:170 s 274 samt art 91 i UNHCR:s handbok).

Användandet av ett internt flyktalternativ är beroende av en noggrann analys av ärendets alla omständigheter. Det ska bedömas om det är *relevant* med ett internt flyktalternativ och om det finns någon del av landet där utlänningen inte löper risk att bli utsatt för skyddsgrundande behandling.

Det måste också ske en analys av *rimligheten* - genom en sammantagen bedömning av den allmänna situationen och de personliga omständigheterna. Vidare ska det prövas om det finns *möjligheter* att faktiskt få tillgång till det aktuella område inom hemlandet som Migrationsverket pekar ut som ett internt flyktalternativ. Migrationsöverdomstolen har i ett mål – vari det bedömts som rimligt med ett internt flyktalternativ i t.ex. Kabul för en afghansk man – uttalat att omständigheter såsom kön, ålder och hälsa kan vara av betydelse mot bakgrund av situationen i Afghanistan. Skulle den som återvänder mötas av otillbörliga umbäranden ur humanitär synvinkel är det dock inte rimligt att hänvisa till ett internt flyktalternativ (MIG 2008:20).

5. Rättschefens bedömning

5.1 Prövningen av internationellt skyddsbehov

Det finns inledningsvis anledning att - särskilt rörande länder där det råder en inre väpnad konflikt eller svåra motsättningar - erinra om ordningen för prövning av en ansökan om internationellt skydd. Prövningen av frågan om internationellt skydd ska följa den ordning som bestämmelserna i utlänningslagens kapitel 4 anger.

Migrationsverket ska först pröva om den sökande är att betrakta som flykting vid en individuell bedömning av de anförda skyddsskälerna enligt 4 kap. 1 § utlänningslagen. Vid en sådan individuell prövning är det viktigt att bland annat beakta aktuell och relevant landinformation som beskriver den rådande situationen i ett land och som kan indikera att vissa individer eller grupper typiskt sett är särskilt utsatta.

Migrationsverket har därefter att pröva om sökanden är alternativt skyddsbehövande med stöd av artikel 3 i enlighet med Europakonventionen om de mänskliga fri- och rättigheterna. Denna bestämmelse återfinns närmast i 4 kap. 2 § första stycket 1 första ledet.

Frågan om internationellt skydd, på grund av yttre eller inre väpnad konflikt, prövas därefter i samma paragraf, andra ledet.

Först därefter prövas frågan om sökanden är övrig skyddsbehövande på grund av andra svåra motsättningar, i 4 kap. 2 a § första stycket 1 utlänningslagen.

5.2 Flyktingskap

Mot bakgrund av vad som åberopas som skyddsskäl för sökande från Demokratiska Republiken Kongo och särskilt då förföljelse på grund av kön erinras här om att en flyktingskapsbedömning skall göras innan övrig skyddsbehovsprövning görs.

5.3 Säkerhetsläget i Nord- och Sydkivu

Av befintlig landrapportering framgår att situationen i Kivuprovinserna har under 2011 och 2012 präglats av omfattande militäroperationer mot FDLR och andra milisgrupper som lett till återkommande strider mellan den nationella armén och olika grupper samt mellan olika milisgrupper. Vidare försämrades säkerhetssituationen under våren, särskilt i Nordkivu, till följd av massdeserteringar och våldsamma sammandrabbningar mellan M23 och armén. Civilbefolkningen utsätts för allvarliga övergrepp, dels genom hämndaktioner från FDLR och andra milisgrupper, men också genom att soldater från den nationella armén gör sig skyldiga till övergrepp. Under 2011 begick FDLR och andra milisgrupper grova övergrepp mot civilbefolkningen och det rapporterades om upprepade attacker, inklusive sexuellt våld, varje månad i båda provinserna. Attackerna mot civilbefolkningen fortsatte under 2012. Bland annat har FDLR och Raia Mutomboki gjort sig skyldiga till attacker på hundratals civila i både Nord- och Sydkivu sedan i april i år. Militäroperationerna har lett till massiva internflyktströmmar.

Den våldsamma konflikten innebär för närvarande att säkerhetssituationen i dagsläget är så extrem och präglad av generellt och i många fall urskillningslöst våld att alla som återvänder till områdena löper en individuell risk att utsättas för sådan behandling som anges i artikel 3 i Europakonventionen, artikel 15b i skyddsgrundsdirektivet och 4 kap. 2 § första punkten första ledet utlänningslagen.

Det saknas därmed anledning att närmare kommentera förutsättningarna att erhålla skydd enligt bestämmelsen om väpnad konflikt enligt 4 kap. 2 § första punkten andra ledet utlänningslagen.

5.4 Inre flykt

Säkerhetssituationen i Kinshasa är relativt stabil. MiÖD uttalade den 21 juni 2012 i målet UM 10509-10 att det i provinsen Kinshasa för närvarande varken råder väpnad konflikt eller andra svåra motsättningar. Den demokratiskt valda regeringen har kontroll över merparten av landet, inklusive de västra delarna där Kinshasa ligger. I Kinshasa bor grupper av människor från olika delar av landet och med olika etnisk tillhörighet, även många från de östra delarna.

Den kongolesiska lagen tillförsäkrar invånarna rätten att röra sig fritt i landet, resa utomlands, utvandra och återvandra. Ibland inskränks emellertid dessa rättigheter. Säkerhetstjänsten upprättar kontroller utmed vägar, i hamnar, på flygplaster och marknader och civilbefolkningen utsätts routinmässigt för trakasserier och utpressning. Det finns ingen tillförlitlig lokaltrafik i landet. Det finns få fungerande vägar och järnvägar. Båttransport används istället i stor utsträckning. Det enda sättet att ta sig fram snabbt är med flyg.

Det kongolesiska samhället är traditionellt patriarkalt och kvinnors ställning i samhället är generellt sett svag. Lagstiftningen är ofta diskriminerande mot kvinnor. Det är få kvinnor som innehar högt uppsatta samhällspositioner. Våld mot kvinnor och särskilt sexuellt våld är utbrett och når mycket höga nivåer. Den absolut största delen av alla fall av sexuellt våld rapporteras från de östra provinserna, men fenomenet finns i hela landet.

Tillgänglig landinformation om hur situationen för personer med tutsietnicitet, inklusive Banyamulenges, ser ut i Kinshasa är motstridig. Gruppens utsatthet har tidigare återspeglat utvecklingen av konflikten i landets östra delar. Det finns också information som pekar på att de i praktiken fortfarande kan ha svårigheter att erhålla kongolesiskt medborgarskap. Vid internflyktsbedömningen för dessa personer ska stor försiktighet iakttagas.

Migrationsverket finner att internflykt åtminstone till ovan nämnda område kan vara relevant och rimlig för asylsökande från Kivuprovinserna. Det ska dock alltid göras en bedömning av de individuella omständigheterna i ärendet. När det gäller ensamstående kvinnor och barn är det särskilt viktigt att hänsyn tas till dessa personers allmänna utsatthet samt till deras behov av ett socialt nätverk.

5.5 Ensamkommande barn

Mot bakgrund av att ett antal ensamkommande barn från Demokratiska Republiken Kongo ansöker om skydd i Sverige finns det anledning att påminna om regeln i 12 kap. 3 a § utlänningslagen om verkställighetshinder för det fall en familjemedlem, en förmyndare eller en väl lämpad mottagningsenhet inte kan ta emot barnet. Tidsbegränsat eller permanent uppehållstillstånd enligt 5 kap 6 § utlänningslagen bör övervägas varvid den sökandes ålder och personliga förhållanden måste bedömas.

Detta rättsliga ställningstagande har beslutats av undertecknad rättschef efter föredragning av landanalytikern experten
och verksjuristen

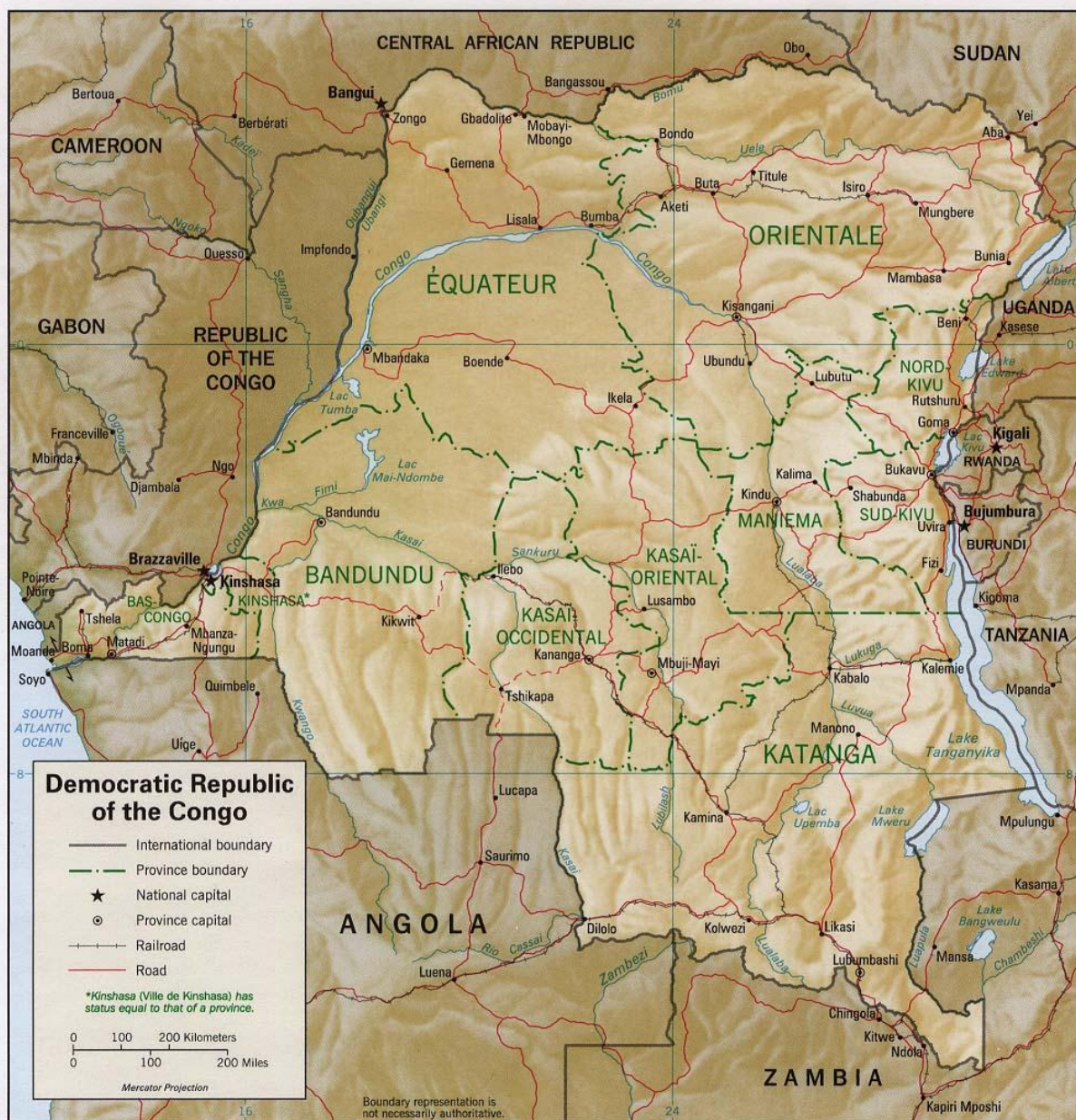
Genom detta rättsliga ställningstagande upphävs styrsignalen VC 100/2008 från den 28 november 2008.

Mikael Ribbenvik
Rättschef

Bilagor

1. Karta över Demokratiska Republiken Kongo, Perry-Castaneda Library, www.lib.utexas.edu/maps/africa/congo_demrep_rel98.jpg
2. Barnkonsekvensanalys av det rättsliga ställningstagandet

Bilaga 1

Bilaga 2

Barnkonsekvensanalys av det rättsliga ställningstagandet

Barnkonsekvensanalys ska göras inför beslut som myndigheten fattar som rör barn (jfr Förordning med instruktion för Migrationsverket 2007:996 samt GDA 6/2011 Migrationsverkets barnpolicy). Denna konsekvensanalys är utformad enligt Migrationsverkets modell för barnkonsekvensanalys som baseras på barnombudsmannens modell och som lämpar sig väl för administrativa och organisatoriska beslut.

Rättsliga ställningstaganden är generella rekommendationer om tillämpningen av lagar och förordningar inom Migrationsverkets verksamhetsområde. Ställningstagandena tas fram i syfte att åstadkomma en enhetlig och likformig rättstillämpning inom verket. Verkets personal bör följa dem i rättstillämpningen.

Kartläggning och beskrivning

Migrationsverket ska beakta barnets bästa i ärenden om uppehållstillstånd (jfr 1 kap. 10§ utlänningslagen) samt genomföra barnkonsekvensanalyser inför beslut och åtgärder i ärenden som rör barn.

Frågeställningen i detta rättsliga ställningstagande är hur säkerhetssituationen ser ut i Kivuprovinserna i Östra Demokratiska Republiken Kongo. Det är personer från dessa områden som berörs av ställningstagandet.

Vilka rättsregler som styr bedömningen framgår av det rättsliga ställningstagandet.

Några barn har inte hörts inför att detta rättsliga ställningstagande har antagits. Detta på grund av att den inte rör ett specifikt barn utan är ett styrdokument som berör barn och vuxna i allmänhet.

Några särskilda kostnader utöver sedvanliga utredningskostnader som redan finns idag beräknas inte uppstå.

Analys och prövning

Barnets rättigheter och lika värde har beaktats enligt art 2 då detta rättsliga ställningstagande inte behandlar olika barn olika utan gäller lika för alla sökande, se ovan.

Barnets bästa enligt artikel 3 har beaktats på så sätt att det är viktigt att det i ett ärende om uppehållstillstånd bedöma säkerhetssituationen i hemlandet. Säkerhetssituationen får hos Migrationsverket inverkningar bl.a. på själva prövningen av ansökan om uppehållstillstånd.

Då detta rättsliga ställningstagande inte rör ett specifikt utpekad barn, se ovan under Kartläggning och beskrivning, har inte barnet fått möjlighet att uttrycka sin mening enligt artikel 12. I det enskilda ärendet om uppehållstillstånd ges dock den möjligheten.

När det gäller kompensatoriska åtgärder är det viktigt att den sökande får en tydlig information av Migrationsverkets personal om förutsättningarna för prövningen i ett migrationsärende. Detta bl.a. för att sökanden själv ska ges möjlighet att påverka processen.

Den intressekonflikt som kan finnas är den mellan lagstiftningen, praxis och sökandens egen uppfattning/uppgifter om sitt skyddsbehov. Förslaget till rättsligt ställningstagande bedöms följa lagstiftning och praxis. De rutiner som detta rättsliga ställningstagande innehåller har så långt möjligt beaktat målen i Migrationsverkets barnpolicy i kombination med gällande rätt på området.

De mål som anges i Migrationsverkets barnpolicy (GDA 6/2011) är att:

- barnets bästa beaktas
- barns rätt att få uttrycka sina åsikter och bli hörda säkras
- barns delaktighet främjas
- säkerställa barnperspektivet och barnets bästa genom att använda barnkonsekvensanalyser

Slutsatsen av denna konsekvensanalys är att barns behov och de rättigheter som tillerkänns barns beaktas vid framtagandet och att förslaget inte i någon del står i strid med de mål som anges i Migrationsverkets barnpolicy.

Beslut

Mot bakgrund av hur viktig skyddsbedömningen är, och särskilt då frågan om situationen i hemlandet, ska detta rättsliga ställningstagande antas.

Uppföljning

Uppföljning av detta rättsliga ställningstagande kan ske t.ex. genom att Rättsenheten gör en manuell kvalitetsuppföljning. Migrationsdomstolarnas och Migrationsöverdomstolens och internationella domstolars ev. överprövning av besluten är också en typ av uppföljning.

